

Årsmelding DNT Finnskogen og Omegn – 2024

Styret:

Åsmund Skasdammen, styreleder
Johannes Haugland, nestleder
Berit Hordvik, styremedlem
Bjørge Gaarder, styremedlem
Kristin Eline Haugen, styremedlem
Gro Blåka, styremedlem
Marie Viken, styremedlem
Torgun M. Bakken, varamedlem

Ansatte:

Daglig leder: Trond Asle Daltveit

Valgkomite:

Kristine Lyle, Kongsvinger/Eidskog
Karin Lystad, Solør
Liv Hodøl Thoresen

2024 har vært et aktivt år for DNT Finnskogen og Omegn. Hytteansvarlige, hyttetilsyn, stiansvarlig, stifaddere og ansvarlige for turer/arrangement og våre mange turledere og andre frivillige har gjort en flott innsats for å løfte aktivitetsnivået opp på et høyt nivå. Vi er spesielt glade for at Barnas Turlag har vært aktiv i både i Elverum, Solør og Kongsvinger/Eidskog.

Vi har gjennomført 328 turer og arrangement i 2024, mot 342 i 2023. Antall deltagere på turer 7908 i 2024, mot 6214 i 2023. Den største økningen er knyttet til lokallaget i Kongsvinger og Eidskog hadde to stolpeområder som genererte 751 deltagere som registrerte stolper.

Antall dugnadstimer i DNT FO 2024: 10760 i 2024 mot 7113 i 2023.

Møter og møteplasser

Det er avholdt 10 styremøter og behandlet totalt 91 saker i styret i DNT FO. Mesteparten av arbeidet utføres i lokallagene med administrativ støtte fra daglig leder. Daglig leder og representanter i styret i DNT FO sørger for koordinering av våre aktiviteter på tvers av lokallagene. Styremedlemmene får tildelt fagområder som de har et spesielt koordineringsansvar for. De skal støtte lokallaget og daglig leder innenfor områdene hytter, stier, aktiviteter barn og unge, turer og arrangement samt alt innenfor kommunikasjon. Daglig leder møter jevnlig i styremøtene i lokallagene og har også deltatt på stifadder møter og turleder møter avholdt av lokallagene.

Landsmøtet i DNT holdes nå hvert andre år og 2024 ble det ikke holdt Landsmøte. I februar holdes den årlig vintersamlingen i DNT (fagsamling) og DNT var representert med daglig leder og nestleder. Daglig leder og styreleder har vært på ledersamling i DNT i oktober. Det blir holdt månedlige digitale møter for daglig ledere i DNT, samt en felles samling i mars. DNT FO er med i DNT Forum Innlandet som består av alle DNT foreningene i Innlandet fylke. Det holdes ett fysisk møte i året. DNT FO er medlem i Forum for natur og friluftsliv Innlandet (FNF Innlandet), Finnskogtinget, Skogfinske interesser i Norge og partner i Finnskogen Natur & Kulturpark.

For de frivillige i DNT Finnskogen og Omegn ble det holdt en vårsamling søndag 21. april (Vårsleppet). Hovedtemaet for samlingen var i turledelse og sikkerhet. I tillegg fokuserer vi på diskusjoner og erfaringsutveksling. De som inviteres er turledere i lokallagene, Barnas Turlag og Aktiv i 100, samt hyttetilsyn og alle tillitsvalgte. Stifaddere har egne møter i lokallagene.

Hytter

DNT satser mye på digitalisering og tilbyr en felles bookingløsning som DNT FO tok i bruk i 2021. I 2023 kom en ny og mer brukervennlig bestillingsløsning som økte forhåndsbestillingene på våre hytter. Det planlegges en ytterligere forbedring i 2025. 11 av våre 13 hytter har online booking. Vi har totalt registrert 593 overnattinger mot 688 overnattinger i 2023. Nedgangen skyldes dårlig sommervær (betydelig færre overnattinger i juli), og at Lebiko var stengt på høsten og Flisberget har vært stengt for booking i hele 2024.

Flisberget: Etter å ha kjøpt Flisberget av Statskog i 2021 har vi i 2024 fortsatt restaureringsarbeidet. Derfor har Flisberget vært stengt for booking i år. En flott dugnadsgjeng fra lokallaget i Elverum har malt andre etasje med fargevalg som vil hedre historien og stedets særpreg. Det er også gjort noen snekkerarbeid (innleid snekker). I tillegg er utvendige vinduer tatt ut, restaurert og tatt inn igjen. Lokallaget i Elverum har planer om å fullføre arbeidet i 2025. Restaureringen av Flisberget har fått innvilget kr 200 000 av Sparebankstiftelsen Hedmark (utbetalt) og kr 160 000 i spillemidler (gjenstår til å bruke på restaurering).

Lebiko: I høst i 2024 ble det gjort en omfattende restaurering av stuegulvet på Lebiko. Det gjenstår kun å behandle gulvet, så er hytta klar for bur igjen. Vi søkte støtte til restaureringen fra XL-Bygg. Dette er en søknadsordning som organiseres via DNT-sentralt. Muligheten åpnet seg da XL-Bygg etablerte seg i Kongsvinger. Forutsetningen for å få tilskudd er at alle materialer kjøpes hos XL-Bygg. Vi fikk kr 112 000 til restaureringen, mens totalkostnaden endte på kr 158 000. Tilskuddet krevde også at vi enten eide hytten som skulle restaureres eller ha en lang leiekontrakt. Styret besluttet å kjøpe Lebiko. 30. desember ble kontrakten signert med en kjøpesum på kr 500 000 + omkostninger. Forutsetningen er at Kongsvinger kommune godkjenner fradeling, noe de gjorde i mars 2025. Den formelle overtakelsen vil skje i løpet av 2025, når alt «papirarbeid» er på plass.

Dagsturhytta i Grue kommune

DNT FO Solør inngikk en avtale med Grue kommune om drift og vedlikehold av dagsturhytta som ligger i Voldstadvika ved Frysjøen. DNT FO har også gjennom eksterne søknader bidratt til finansieringen av dagsturhytte og tilretteleggingen rundt.

Drengestua nedre Juvberget: I 2024 forhandlet daglig leder og lokallaget i Solør med eieren av Drengestua om en skriftlig kontrakt over flere år. Forutsetningene for dette var dessverre ikke til stede. DNT FO og lokallaget måtte derfor, med virkning fra 1. januar 2025, avslutte driften av Drengestua som DNT-hytte. Lokallaget i Solør ser etter andre alternativer i området.

Drift av de øvrige hytter i 2024 har gått som normalt, med unntak av et innbrudd i Grasbråtan.

Prosjekter, stier, turforslag og turer

1. **Finnskogleden** Det er gjennomført noen vedlikeholdsarbeid i søndre del av Finnskogleden. Det ble gjennomført to organiserte turer. Ellers har det vært lite aktivitet på Finnskogleden i 2024. Vi har registrert at flere har gått Finnskogleden og mange av disse har vært utenlandske turister. På høsten 2024 kom vi i gang med jevnlige møter i arbeidsgruppen for Finnskogleden. DNT FO er enige om en ny samarbeidsavtale med FNK som «eier» Finnskogleden. Dette vil få positiv virkning for Finnskogleden allerede i 2025.
2. **Nærturstier i Elverum** er et prosjekt vi søkte og fikk innvilget spillemidler til, og lokallaget i Elverum har nå fått ferdig merking og skilting av Stavåsen og Grindalsmoen. Svartholtet ble fullført i 2024, og ifm. det fikk vi et oppslag i Østlendingen. Det ble registrert en betydelig økning i bruken av den skiltede runden i Svartholtet. Spillemidlene vi fikk til prosjektet ble utbetalt i 2024.
3. **Nærturstier i Kongsvinger** har blitt avsluttet som prosjekt og spillemidlene vi fikk til prosjektet ble utbetalt i 2024. Det meste er gjennomført, men det gjenstår å sette opp noen av de ferdigproduserte skiltene.
4. **Den Wingerske Kongevei** ble også omtalt i årsmeldingen for 2021 og 2022. Arbeidet fortsatte i 2023 og stoppet dessverre opp i 2024. Forhåpentligvis blir vi ferdig i 2025. Mye er klart, men vi må avgjøre hvilken plattform vi ønsker å bruke til digital informasjon. DNT FO ønsker å bruke UT.no. Når dette er avklart kan infotavlene som er 95% ferdig trykkes med rette QR-koder som viser til mer informasjon på nett (Ut.no).
5. **Finnskogrunden** har fått innvilget og utbetalt (inntektsført) kr 121 000 til nye infoskilt. Disse er nå ferdigproduserte i 2024 (trykket). Det gjenstår å sette dem opp langs Finnskogrunden. Vi har også et par ekstra infotavler i et annet format som skal trykkes. Finnskogrunden er en av flere Historiske vandreruter i Norge som har et felles profilprogram. Vi følger dette profilprogrammet når vi nå setter opp nye infotavler.

6. **Stolpejakten** har vært et samarbeidsprosjekt, og også i år ble det en suksess. Den har vært svært populær med gode besøkstall. Nytt av året er at DNT FO Kongsvinger/Eidskog har satt ut egne stolper. Hittil har dette blitt utført av O-lagene/idrettslagene i kommunene. Total for var det 313 779 stolpebesøk i 2024. Til Stolpejakten har vi fått tilskudd fra Miljøverndirektoratet/Innlandet fylkeskommune, samt Åsnes, Grue og Kongsvinger kommuner.
7. **Aktiv i 100:** DNT FO fikk i 2024 kun kr 20 000 (mot 60 000 i 2023) til våre sju Aktive i 100 grupper. Tilskuddet ble fordelt mellom gruppene som totalt organiserte 245 turer med totalt 4449 deltagere. Vi takker turlederne som gjør en fabelaktig jobb. De sentrale midlene gitt til DNT over statsbudsjettet forsvant i 2024. Når dette ble klart hadde vi ikke mulighet til å erstatte disse på kort sikt. For 2025 har vi fått erstattet midlene gjennom søknader sendt i 2024. I 2025 er vi tilbake på en totalsum på kr 75 000 avsatt til Ai100.
8. **Bro over Vikeraa i Varaldskogen:** En fantastisk dugnadsgjeng fikk i 2024 bygget en flott bro over Vikeraa. Broen er en del av Flyktningeruta mellom Kongsvinger og Kissalamp på svensk side. DNT FO fikk støtte fra Statskogmillionen (10 000) og fra Sparebankstiftelsen Hedmark (15 000).
9. **UT.no:** Det er i 2024 etablert prosjektgrupper i hvert lokallag som skal jobbe med å bedre innholdet på Ut.no i vårt arbeidsområde. Arbeidet koordineres via rapportering til daglig/leder og styret. Det er også etablert kontakt direkte med ansvarlige for UT.no i DNT sentralt.
10. **Turprogram og Finnskogvandrer'n:** I 2024 ble det laget et turprogram som ble sendt ut sammen med Finnskogvandrer'n til alle våre medlemmer.
11. **Kommunikasjon:** Det er jobbet mye for å bli bedre på å markedsføre våre aktiviteter. Følgende grep er gjort i 2024:
 - a. DNT FO og lokallagene samarbeider om felles FB-side og Instagram hvor all aktivitet blir synliggjort og markedsført.
 - b. DNT FO annonserer (betalt) på FB og Instagram.
 - c. DNT FO benytter seg av nyhetsbrev som går ut til ca. 2000 e-post mottakere.
 - d. DNT FO legger alle sine turer ut på dnt.no via vårt aktivitetssystem. Dette blir også synlig på andre plattformer som markedsfører friluftsanslag.
 - e. DNT FO jobber med å utvikle innhold på www.dnt.no/finnskogen som også har undersider for hvert av lokallagene.

Medlemstall

Medlemstallet ble redusert noe fra 2070 i 2023 til 2050 i 2024. Vi håper at vi etter hvert får effekt av det gode aktivitetsnivået, spesielt i Barnas Turlag, og at det resulterer en vekst i medlemstallet igjen.

Økonomi

Finnskogen og Omegn har god økonomi. Vi har en solid egenkapital og har en stabil økonomisk drift. Dette fremgår av årsregnskapet som viser en egenkapital på kr 1 566 489 per 31. desember 2024. Dette til tross for at vi har gått med underskudd både i 2023 og 2024.

Vi vil fortsette å bruke medlemskontingenten til for å gi et best mulig tilbud tilbake til våre medlemmer.

Bærekraft

DNT FO har signert på at vi skal følge DNT sin nasjonale bærekraftstrategi. Det betyr at det vi gjør skal ha minst mulig negativ effekt og helst positiv effekt på våre omgivelser. Det vi har signert på å følge er:

- redusere friluftslivets fotavtrykk
- gjøre DNTs hytte- og rutenett til Norges mest bærekraftige ferie- og fritidstilbud, og
- være en tydelig stemme for friluftsinteresser og vår felles naturarv.

Tiltak for å oppnå dette:

- I alle våre aktiviteter skal vi være bevisst på om vi ferdes i sårbar natur, eventuelt i perioder hvor naturen er sårbar.
- Turledere påser at vi ikke legger noen igjen etter oss på våre organiserte turer.
- Vi organiserer turene våre slik at vi kan ha samkjøring der hvor det er mulig.
- Vi benytter også buss hvor vi ser at dette er mest effektivt.
- Stifaddere har instruks om å plukke opp søppel som de kommer over langs sine stier.
- Vi har ikke strøm eller vann/kloakk på noen av våre hytter. Det gjør at det er lite avtrykk ved å bo på våre hytter.
- Vi vil jobbe for bedre offentlig transport til/fra viktig tur-knutepunkt på Finnskogen.
- Vi oppfordrer til å redusere utstyrspress gjennom holdningsskapende arbeid og å synliggjøre og samarbeid med utleieordninger som BUA og Fritt Fram.
- Vi sier tydelig fra, både til myndigheter og lokalbefolkning, dersom vi mener at viktige friluftsinteresser og -områder er truet. Her samarbeidet vi med Forum for Natur og Friluftsliv Innlandet og DNT Sentralt. I 2024 tok vi initiativ til at FNF Innlandet sendte inn en felles høringsuttalelse på planlagt vindkraftutbygging på Finnskogen i Sverige.

Sikkerhet

DNT FO jobber med å forbedre sikkerhet knyttet til aktiviteter/dugnader, hytter og stier/ruter. Formålet er at de som benytter seg av tilbudet, skal være trygge på at vi gjør det vi kan for å forebygge ulykker/uheldige hendelser. Dersom uhellet er ute, så skal vi være godt forberedt på hvilke tiltak som må gjøres for at skadeomfanget skal bli minst mulig (bl.a. førstehjelp):

- **Opplæring:** Vi jobber kontinuerlig med opplæring. F.eks. følger vi DNT sin turlederstige og setter krav om at de som leder turene, har gjennomført kursene som kreves for å lede turen.
- Alle turer og dugnader som legges inn i aktivitetssystemet risikovurderes og evalueres gjennom DNT-Trygg. DNT Trykk brukes av alle DNT foreninger i Norge.
- DNT FO har ikke lokal beredskapsplan. Vi har ventet på felles mal for dette fra DNT FO sentralt sammen med en mal for beredskapsøvelse (kommer i 2025).
- For våre hytter tok vi i bruk systemet Famac i 2024. Systemet skal hjelpe oss å systematisere arbeidet med våre hytter, og da med fokus på sikkerhet. Dette systemet kan brukes på bruer og eventuelt gapahuker som DNT FO har ansvaret for

langs vårt stinett. Vi har instruks for hytteansvarlig og hyttetilsyn som også hensyntar sikkerheten.

- Vi har en stifadderinstruks som gir klare anbefalinger, også på sikkerhet.

Inkludering

Inkludering betyr å tilrettelegge for at de som ikke har de beste forutsetninger til å delta i friluftsliv og frivillighet i DNT. Grunner for det kan være kulturelt betinget (ingen erfaringsbakgrunn), dårlig økonomi eller pga. funksjonsnedsettelse. Målet er å tilrettelegge/tilpasse vårt aktivitetstilbud og hytter slik at vi senker terskelen å delta for disse gruppene. Gjennom økt deltagelse fra disse gruppene åpner det også mulighet for at de også kan delta som frivillige og tillitsvalgte i DNT. Dette kan vi bli mye bedre på, men noe gjør vi på området:

- Lokallaget i Elverum har etablert et tilbud i samarbeid med Norsk Forbund for Utviklingshemmede - Elverum og omegn. Tilbudet har fått fellesbetegnelsen Friluftsliv tilrettelagt for utviklingshemmede (FTU). I 2024 ble det gjennomført 10 FTU-arrangement.
- DNT Finnskogen og Omegn gjennomfører en rekke aktiviteter i løpet av året som er gratis for alle, både for medlemmer og ikke medlemmer. Dette gjelder spesielt aktiviteter rettet mot barn/unge og barnefamilier samt de fleste aktiv i 100 turene. For å få dette til søker vi om ekstern finansiering.